

In beide gevallen werd eerst getracht met de handgreep van GREDÉ de nageboorte te doen komen. Lukte dit niet, dan werd 0.3 cm³ ermetrine ingespoten. Nadeel heb ik daar nooit van gezien en na 1939 heb ik slechts één keer een placenta manueel moeten verwijderen. Waarom juist 0.3 cm³ werd ingespoten, kan ik moeilijk zeggen; de dosering was geheel intuïtief. Maar toen ik er een paar keer succes mee had gehad, ben ik er bij gebleven, met het vermelde resultaat.

Wassenaar, 19 Februari 1948

J. R. KOLLEWIJN

DE CEPHALINE-CHOLESTEROLUITVLOKKINGSPROEF

Naar aanleiding van het artikel van H. SMITSKAMP en H. DEKEMA 1) over de betekenis van bovenvermelde leverfunctieproef zoals deze door HANGER in 1939 is ingevoerd, zou ik gaarne nog een mededeling willen doen over een klein aantal bepalingen, dat bij een aantal verschillende patiënten van de interne afdeling van het Ziekenhuis Calvariënberg te Maastricht, werd verricht. Het cephaline werd hiervoor volgens HANGER bereid door drs. VAN ENGELSHOVEN, apotheker-scheikundige, verbonden aan het ziekenhuis.

In totaal werd slechts een 20-tal bepalingen verricht, helaas niet bij icteruspatiënten. Hieronder werden 6 flink positieve uitvlokkingen gevonden en wel 3 bij 3 lijderezen aan chronisch gewrichtsrheuma. Alle drie patiënten hadden een sterk verhoogde bezinkingssnelheid, 2 hadden een negatieve reactie van TAKATA, 1 had een positieve reactie van TAKATA. Twee positieve uitvlokkingen vonden wij bij twee typhuspatiënten (typhus abdominalis en paratyphus B), die beiden een negatieve reactie van TAKATA en slechts licht verhoogde bezinkingssnelheden hadden. De zesde positieve uitvlokkingstest kwam voor bij een vrouw van 79 jaar met zeer hoge bezinkingssnelheid, een urine-infectie en een longinfiltraat met omkering van het eiwitspectrum (albumine 33 per duizend, globuline 44 per duizend). Het bleek ons dus, dat in de positieve gevallen de reacties van TAKATA (en van MANCKE SOMMER) vaak negatief waren.

Omgekeerd hadden wij ook een geval met carcinoommetastases in de lever met ascites, met sterk positieve reacties van TAKATA en MANCKE SOMMER, doch met zwakke cephaline-cholesteroluitvlokking.

Ofschoon onze ervaring wel heel klein is, is het toch wel opmerkelijk dat bij de drie onderzochte patiënten met chronisch rheuma de cephaline-uitvlokkingsproef positief was. In het nieuwe boek van COMROE over rheuma vonden wij over deze proef niets vermeld. Misschien verdient het aanbeveling in de toekomst deze proef bij een groter aantal reumapatiënten te doen.

Maastricht, 16 Februari 1948

E. E. TWISS

HONDSOLHEID

Het belangwekkende artikel van prof. dr. A. PONDMAN over Hondsdolheid (dit *Tijdschrift*, 7 Februari 1948) geeft mij aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

Opmerkelijk is, dat in verreweg de meeste gevallen van hondsdolheid reuen aangetast bleken, terwijl teven slechts betrekkelijk zelden door de ziekte werden getroffen. Reeds in oude veterinaire statistieken komt zulks duidelijk tot uiting, zo b.v. kwam de ziekte 175 maal voor bij wijfjes tegen 15 maal bij mannetjes; en 45 maal bij wijfjes, tegen 2 maal bij mannetjes. Ongetwijfeld zal hierbij het feit, dat teven meer worden vastgehouden en niet — zooals de reuen — vrij kunnen rondlopen, van invloed zijn. In dit verband wil ik wijzen op de uitdrukking: hij bijt reuen en teven; ook overdrachtelijk gebruikt in de betekenis van: hij is een lastig persoon.

Het is verder wel statistisch vastgesteld, dat hondsdolheid het gehele jaar door voorkomt, doch de toppen der frequentie in de regentijden vallen. De eetlust van de door hondsdolheid aangetaste hond toont soms deze eigenaardig-

1) *N.T.v.G.*, van 14 Februari 1948.

heid, dat het dier met schijnbaar normale trek begint te eten, doch gauw genoeg heeft en ophoudt. Als een belangrijk symptoom moet nog worden beschouwd, dat de zieke hond bij zijn pijnen niet klaagt, stom is; zelfs wanneer hij geslagen, verwond, gebrand (zie verder) wordt, laat hij geen kreet horen. Reeds het zien van een andere hond is verder meermalen voldoende om een aanval te doen uitbreken.

Het boven bedoelde branden als therapeutische maatregel geschiedde met de gloeiend gemaakte sleutel van Sint-Hubertus, de schutsheilige tegen de hondsdoelheid. Van hem wordt ook het Franse woord *hubin* afgeleid: hieronder verstond men oudtijds iemand, die voorgaf door een dolle hond te zijn gebeten, en daarom — ter genezing — op reis te zijn naar het genade-oord van St. Hubertus: Andaginum (of Andain, het tegenwoordige Saint-Hubert in de Belgische Ardennen).

Ik moge besluiten met de vroeger in Franse jagerskringen gebruikelijke heilwens: „Que Saint-Hubert vous garde et vous préserve de la rage”.

Rotterdam, 14 Februari 1948

A. G. J. HERMANS

BERICHTEN

BUITENLAND

AUSTRALIE. — RUBEOLASERUM VERZAMELD. Ter gelegenheid van een zeldzame rubeola-epidemie onder matrozen te Flinders heeft men grote hoeveelheden reconvalescentenbloed verzameld, ter beschikking van zwangeren, die in de eerste maanden harer zwangerschap door rubeola worden bedreigd (*Bruxelles médical*, 286, 1948).

DENEMARKEN. — HOGE GEBORTECIJFERS IN OORLOGSTIJD. Men breekt zich in Denemarken het hoofd over de vraag, waarom in Denemarken het geboortecijfer in 1940 tot 1946 van 70.000 tot 96.000 steeg. Het aandeel van de Duitse soldaten bedroeg niet meer dan 4 tot 5000. Was het het gedwongen huisarrest of de schaarste aan voorbehoedmiddelen of de hoge loonstandaard? Men weet er geen antwoord op te geven (*J.A.M.A.*, deel 136, 129, 1948).

ENGELAND. — EEN AMERIKAANSE PRIJS. De American Association of Hygiene heeft haar LASKER-prijs voor het jaar 1947 toegekend aan de Engelse Ministeries van Voeding en Gezondheid ter erkenning van haar juiste verdeling der voedingsmiddelen tijdens de oorlog, blijkende uit lage sterftecijfers van moeders en kinderen. De eer wordt gedeeld door Lord WOOLTON, Sir WILSON JAMESON, Sir JACK DRUMMOND en Sir JOHN BOYD (*Bruxelles médical*, 288, 1948).

FRANKRIJK. — D'HERELLE GEËERD. In het Instituut PASTEUR te Parijs is de dertigste verjaardag gevierd van de ontdekking van de bacteriophag. D'HERELLE hield een voordracht en deelde mede, dat in meer dan 6000 publicaties zijn ontdekking is bevestigd. Het zichtbaar maken van de bacteriophag met de electronenmicroscop, ter gelegenheid van de jubileumviering gedemonstreerd, betekent de kroon op zijn werk (*La Riforma Medica*, 28, 1948).

— EEN NEDERLANDSE VOORDRACHT. Ter gelegenheid van het Franse chirurgencongres, in October van het vorige jaar te Parijs gehouden, werd Nederland door prof. NUBOER (Utrecht) en dr. KOCH (Amsterdam) vertegenwoordigd. Prof. NUBOER hield een voordracht over de chirurgie van de oesophagus (*J.A.M.A.*, deel 136, 199, 1947).

ITALIË. — OVERVLOED VAN STUDENTEN IN DE GENEESKUNDE. Aan de verschillende Italiaanse universiteiten waren in het academiejaar 1945—1946 meer dan 34000 studenten in de faculteit der geneeskunde ingeschreven, d.w.z. 15 pCt. van alle studerenden (*La Riforma medica*, 28, 1948).